



جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

چکیده ای از عملکرد

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

در

**دولت تدبیر و امید**

بهار ۱۳۹۶

### ارتقای چشمگیر شاخص‌های رشد علمی و توسعه فناوری در حوزه پژوهش

ردیف	شاخص‌ها	۲۰۱۳	۲۰۱۶
۱	کسب رتبه اول شتاب علمی دنیا (تولید مقالات علمی)	۲۵	۱
۲	حدود سه برابر شدن درصد تولید مقالات علمی در سطح یک درصد برتر دنیا	٪۰/۸	٪۲/۲
۳	رشد حدود ۴۰ درصدی تعداد دانشمندان ایرانی برتر سطح بین‌المللی	۱۷۳	۲۰۰
۴	رشد ۲۰ درصدی تعداد مقالات منتشر شده در کیفی‌ترین مجلات دنیا (چارک اول)	۶۵۰۰	۷۸۰۰
۵	رشد ۳۶ درصدی تعداد مقالات منتشر شده در مجلات ISI	۳۰۹۴۵	۴۱۷۱۱
۶	افزایش ۰/۳۷ درصدی سهم ایران در تولید علم جهانی در پایگاه ISI	۱/۳۷	۱/۷۴
۷	ارتقای چهار پله‌ای رتبه علمی ایران در جهان براساس پایگاه استنادی ISI	۲۱	۱۷

### دستیابی به جایگاه اول علم و فناوری در سطح جهان اسلام و احراز جایگاه برجسته علمی و الهام بخش در جهان

شاخص‌های علمی	2013	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶
رتبه علمی ایران در منطقه و جهان اسلام در پایگاه اسکوپوس	۱	۱	۱	۱
تعداد دانشگاه‌های ایران در یک درصد دانشگاه‌های برتر و تأثیر گذاری دنیا (طبقه بندی جهانی لایدن)	۵	۱۲	۱۳	۱۴
تعداد شرکت‌های دانش بنیان مستقر در پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد	۱۱	۶۴۳	۸۴۵	۹۶۴
تعداد مراکز کارآفرینی و نوآوری در کلیه مراکز آموزشی، پژوهشی و فناوری دولتی	۵۵	۱۱۰	۱۱۲	-
تعداد اشتغال ایجاد شده مستقیم در پارک‌های علم و فناوری مراکز رشد	۲۲۰۳۵	۲۵۰۰۰	۲۹۶۰۶	۳۰۰۰۰ (سه ماه اول)
تعداد فناوری‌های مهم خلق شده در پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد (در هر سال)	۷۲۷	۱۰۸۸	۱۶۷۹	۱۰۵۲ (سه ماه اول)
تعداد فناوری‌های مهم صادر شده توسط پارک‌ها و مراکز رشد (در هر سال)	۸۰	۱۴۱	۱۷۰	۵۷ (سه ماه اول)
میزان صادرات محصولات دانش بنیان توسط پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد (میلیون دلار)	۱۴,۱	۵۰,۸	۲۱۵	۱۳۷ (شش ماه اول)
میزان فروش دانش فنی در فن بازار و پارک‌های علم و فناوری (میلیارد ریال)	۵۰	۲۳۷	۴۲۵	۳۸۱۱
تعداد پارک‌های علم و فناوری	۳۳	۳۶	۳۸	۳۹

\* در دولت یازدهم برای اولین بار میزان قرارداد طرح‌های پژوهشی فی مابین وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با وزارتخانه‌های دفاع و نفت حدود ۲۰۰۰۰ هزار میلیارد ریال بوده است.

توسعه فضاهای آموزشی / کمک آموزشی و بنیادهای خیرین آموزش عالی

شخص	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵
جمع کل فضاهای آموزشی و کمک آموزشی (متر مربع)	۱۱,۰۰۰,۶۰۰	۱۲,۲۵۱,۰۰۰	۱۳,۶۴۰,۷۱۸	۱۳,۸۸۶,۰۰۰

تعامل فعال و اثر بخش علمی فرهنگی با محیط منطقه ای و بین المللی

شخص ها	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵
تعداد کرسی‌های زبان فارسی این وزارت در دانشگاه‌های مختلف دنیا	۴۴	۴۶	۵۰	۵۲
تعداد پروژه های مشترک جاری مابین دانشگاه‌های داخل و خارج از کشور	۱۷ پروژه (عمدتاً جندی شاپور)	۲۷ پروژه (عمدتاً جندی شاپور ایرانیان مقیم خارج)	۹۵ پروژه (عمدتاً جندی شاپور- ایکارد و ایرانیان مقیم خارج)	۲۳۵ پروژه مشترک تحقیقاتی
حضور اساتید خارجی جهت تدریس، تحقیق و شرکت در کارگاه‌های آموزشی و رویدادهای علمی	۷۶۰	۱۳۴۷	۱۴۸۴	۲۰۵۶
فرصت‌های کوتاه مدت تحقیقاتی دانشجویان دکتری در خارج و داخل (نفر)	۶۸۶	۸۰۰	۱۳۴۸	۱۵۰۴

ارتقای کیفیت آموزش عالی، اعتبار علمی رشته‌ها و مدارک دانشگاهی

✓ تدوین طرح تفصیلی آمایش آموزش عالی که با هزاران نفر ساعت کار کارشناسی انجام و نهایتاً در اسفند ۹۴ به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی رسید. اهم محورهای این مصوبه:

- ایجاد مناطق دهگانه آموزش عالی مشابه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛ (این طرح در حال حاضر اجرا و به ده منطقه تبدیل شده است)
- اجرای طرح سطح‌بندی و اعتبار سنجی دانشگاهها؛ (سطح بندی دانشگاه های دولتی و غیردولتی انجام شده است)
- تدوین و بازنگری برنامه های درسی طبق جدول زیر:

سال تصویب	تعداد تدوین	تعداد بازنگری	مجموع
۱۳۹۲	۱۰۹	۱۶۴	۲۷۳
۱۳۹۳	۵۵	۷۲	۱۲۷
۱۳۹۴	۹۹	۱۹۸	۲۹۷
۱۳۹۵	۳۷	۱۰۰	۱۳۷
جمع کل	۳۰۰	۵۳۴	۸۳۴

تعداد گروه‌های دانشجویی ظرف ۴ سال گذشته

۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	
۶۱۳۲	۷۰۶۹	۸۵۵۵	۸۹۶۸	انجمن‌های علمی دانشجویی
۲۱۱۰	۲۱۰۱	۳۱۱۰	۳۴۰۷	کانون‌های فرهنگی و هنری
۲۴۱	۲۷۰	۲۹۲	۳۰۹	تشکل‌های اسلامی
۳۱۸۱	۴۱۲۳	۴۳۶۶	۵۰۸۶	نشریات دانشجویی
۳۷۰	۳۱۲	۴۰۲	۳۰۵	کرسی‌های آزاداندیشی برگزار شده در هر سال
۴	۵	۲۲	۲۹	اتحادیه انجمن‌های علمی دانشجویی

## عملکرد کمک ها به دانشجویان، دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی (میلیارد ریال)

عنوان فعالیت	سال ۹۳	سال ۹۴	سال ۹۵	درصد رشد
تعمیر و تجهیز خوابگاه و کمک های ویژه صندوق رفاه از محل درآمدهای اختصاصی به دانشگاه ها	۴۴۷	۴۵۱	۱,۰۱۱	۱۲۶
وام های اعطایی به دانشجویان	۱,۸۲۰	۳,۳۴۶	۳,۸۵۵	۱۱۲

- ✓ پیش‌بینی وام ویژه دانشجویان دکتری برای تأمین معیشت آنها و اشتغال بیشتر به آموزش و تحقیق در سال‌های ۹۳ تا ۹۵، بیش از ۸۰۰ میلیارد ریال به این امر اختصاص یافت و در سال ۹۶ به تنهایی به ۱۱۰۰ میلیارد ریال خواهد رسید.
- افزایش بی سابقه ذخیره استراتژیک صندوق از مبلغ ۱,۴۰۰ میلیارد ریال به ۳,۴۰۰ میلیارد ریال.
- ظرفیت سازی برای اعطای تسهیلات ارزان قیمت، ویژه ساخت خوابگاه‌های دانشجویی و رشد ۲۰۰ درصدی وام های دانشجویی.
- اجرای طرح رتبه‌بندی خوابگاه‌های دانشجویی با هدف عادلانه‌سازی نرخ اجاره‌بهاء و اقدام به ارتقاء سطح خوابگاه‌های رتبه ۴ و ۵.

### حمایت از جذب دانشجو از کشورهای همسایه و منطقه با حفظ کیفیت دانشگاه

- روان‌سازی جذب دانشجوی غیرایرانی به صورت بورس و غیربورس،
  - حذف تمرکزگرایی و اعطاء اختیار به دانشگاه‌ها برای جذب دانشجوی بین‌المللی،
  - تشکیل دفاتر امور کنسولی در دانشگاه‌های بزرگ،
  - افزایش اعتبارات مربوط به جذب دانشجوی بورسیه غیرایرانی
- در نتیجه تعداد این دانشجویان در دانشگاه‌های وابسته به وزارت علوم به بیش از ۲۵۰۰۰ نفر رسیده است و زیرساخت‌های لازم برای افزایش حداقل ۲ برابری آن تا پایان برنامه ششم توسعه فراهم شده است.

### تربیت بدنی

- افزایش سرانه فضای ورزشی دانشگاه‌ها به ۱ متر مربع.
- تأسیس ۵۰ مرکز ارزیابی تندرستی و مشاوره ورزشی در ۵۰ دانشگاه کشور.

### سایر رؤوس عملکرد در سال‌های ۹۴ و ۹۵

- برگزاری ۱۷۶۵ کرسی آزاداندیشی در دانشگاه‌های پیام نور، غیرانتفاعی و علمی-کاربردی (به جز کرسی‌های برگزار شده در سایر دانشگاه‌ها)
- برگزاری ۱۲ نشست تخصصی با محوریت اقتصاد مقاومتی در ستاد وزارت علوم با محوریت تبیین و نقد مفاهیم، کارکردها و ضرورت‌های اقتصاد مقاومتی و تعیین نقش و جایگاه آموزش عالی در تحقق اقتصاد مقاومتی
- برگزاری ۸۰ کارگاه آموزشی با محوریت اقتصاد مقاومتی در دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی با محوریت تبیین مفاهیم، ابعاد، کارکردها و ضرورت‌های اقتصاد مقاومتی، گفتمان‌سازی و تحلیل راه‌کارهای اجرایی شدن اقتصاد مقاومتی و بررسی موانع و چالش‌های اقتصاد مقاومتی و نسبت آن با کارآفرینی، اقتصاد دانش‌بنیان و مبحث اشتغال

### محدود کردن دخالت‌های نهادهای بیرونی در جهت برقراری و حفظ سلامت فضای آزاد اندیشی و پرسشگری در دانشگاه

- بر اساس بررسی و پژوهش‌های به عمل آمده از سال ۹۲ لغایت ۹۵ برگزاری مراسم و اجتماعات قانونی به طور میانگین سالانه ۲۳/۵ درصد رشد داشته است و نسبت اقدام های غیر قانونی (تجمع، شعار، شب نامه، درگیری و نزاع) به مراسم و اجتماعات قانونی ۴۶ درصد کاهش داشته است. به عبارت دیگر فراهم بودن شرایط ساختاری دانشگاهها برای تحرک سیاسی و اجتماعی، زمینه نارضایتی را کاهش داده است و در اثر افزایش امید و اعتماد به ساختار انگیزه اقدام غیرقانونی کاهش یافته است.
- بازنگری و ابلاغ شیوه‌نامه انضباطی در راستای منشور حقوق شهروندی به منظور رعایت حقوق دانشجویان در رسیدگی‌های شوراهای انضباطی دانشجویان در دانشگاه‌ها.